Jesse Livermore

Stockholm (tradingportalen.com) | Edvard Wachowski – **Den här berättelsen handlar** om en av världens främsta spekulanter genom tiderna, Jesse Livermore, vars karriär kulminerade under börskraschen 1929. Han kallades bland annat ”Den stora björnen” på grund av hans blankningsräder, även om han var en minst lika framgångsrik köpare. När börsen föll sades det att det var han som var ansvarig för rasen, då självaste J.P Morgan vid ett tillfälle personligen bett honom att sluta blanka börsen.

Jesse Livermore föddes år 1877 i Massachusetts i USA. Han flydde hemifrån när han var fjorton år gammal och började jobba som springpojke hos en mäklarfirma. Det tog inte lång tid innan han såg att priserna på tavlan ändrade sig efter speciella mönster och efter ett tag roade han sig med att förutspå dem. Han skaffade en liten anteckningsbok som han använde för att skriva ner olika iakttagelser och förväntade prisrörelser. En vän övertalade honom att spekulera på marknaden genom en så kallad bucket shop; En typ av spelhall som lät folk spela på börssvängningar utan att köpa riktiga aktier. Dessa spelhallar var mycket vanliga i USA på den tiden.

Det dröjde inte länge innan han började tjäna pengar, massor av pengar, och blev tillslut portad från så gott som alla spelhallar i hela landet. Då de flesta som spelade i dessa spelhallar förlorade pengar var det en lukrativ bransch att vara verksam i så länge man inte släppte in Jesse Livermore. Han uppgav dock ofta falskt namn, var utklädd eller lät en vän lägga in hans ordrar.

Genom att låta Livermore handla i ens spelhall hade man ofta beseglat sitt öde; många spelhallar gick i konkurs efter att Livermore varit där.
Livermores stora hobby var fiske, vilket ju på ett sätt är nära besläktat med spekulation. Alla som har fiskat vet spänningen i att man inte vet om man kommer att bli positivt eller negativt belönad. Kanske blir det en fisk, eller en trädstam?

Tillslut gjorde alla barriärer att Livermore var tvungen att söka sig till den riktiga börsen, men spelet var annorlunda. Nu fick han handla på riktiga priser och inte de garanterade priserna i spelhallarna och han förlorade alla sina pengar. Han anpassade sig snabbt till de nya förutsättningarna och med en värdeökningstakt på 150% i veckan var han snabbt tillbaka på banan. Hela hans karriär blev kantad av några likadana spektakulära upp och nedgångar, men han kämpade sig alltid tillbaka, även då han en gång var pank med flera miljoner i skulder.

Vid bankkrisen år 1907 blev han personligen ombedd av J.P Morgan att sluta blanka börsen. Han slutade, och började köpa aktier precis på botten. Efter börskraschen 1929 blev han för evigt inskriven i historieböckerna efter att ha tjänat en av de största inflationsjusterade vinsterna genom tiderna.

Under depressionen gifte han sig en femte gång med en kvinna vars alla tidigare män mystiskt hade begått självmord. Det bekymrade dock inte Livermore men det borde det kanske ha gjort. Kanske var det hans kroniska depression eller det faktum att han förlorat större delen av sina pengar igen som gjorde att han tog sitt liv genom att skjuta sig år 1940. Han efterlämnade dock mer än tillräckligt med pengar i onåbara truster åt hans fru och barn.

Värt att notera om hans efterkommande är följande: Jesse Livermore Jr. brukade ta promenader i Central Park och bussa sina Dobermannhundar på hemlösa. Han misskötte sin Pepsi-Cola franchise hans far hade köpt åt honom och kom tillslut att döda både sina hundar och sig själv. År 2006 tog Jesse Livermore III sitt liv efter ha förvandlat ett av sina rum till en gaskammare.

Lyckligtvis skrev Jesse Livermore en bok strax innan han begick självmord. Boken heter ”How to trade in stocks” och är som den låter. Även om jag finner den läsvärd så är den inte lika bra i jämförelse med boken ”Reminiscences of a Stock Operator” av Edwin Lefèvre. Boken skall egentligen vara en roman om en påhittad spekulant på Wall Street men är egentligen en illa dold biografi av Jesse Livermore. Lefèvre spenderade flera månader tillsammans med Livermore vilket ledde till skrivandet av boken. Den anses ofta vara den bästa finansromanen någonsin och kommer garanterat påverka dig på något sätt. Det är därifrån som bland annat visdomsord som ”Priser är aldrig för höga för att man ska börja köpa eller för låga för att man ska börja sälja” kommer ifrån. Huvudtemat är av psykologisk natur.

Då spekulation är urgammalt förändras i grunden ingenting. Pengarna kommer och går och folket likaså, men inte människans psyke. Därför uppstår samma mönster om och om igen. En annan poäng som Livermore har är att allt man egentligen behöver för att tjäna pengar på marknaden är en förståelse för om det är tjurmarknad eller björnmarknad, det vill säga uppgång eller nedgång. I en tjurmarknad stiger det mesta, och det är lika oundvikligt att tjäna pengar som att man blir blöt om man går ut i regnet.

Jesse Livermore hade självklart en ärkerival som också skrev en bok. Han hette Arthur ”Bull” Cutten och var en stor råvaruhandlare men är relativt okänd idag. Han fick i alla fall pryda omslaget av Time Magazine. Hans bok “The Story of a Speculator” sägs dock vara väldigt torr enligt The Economist: ”I like to make money,” skriver Cutten. ”I have made it because i like to make it.” Översättning överflödig.

Det är viktigt att komma ihåg att folk skyllde på blankning även för hundra år sedan då börserna föll för att försöka bortförklara sina egna misslyckanden. Vän av ordning påpekar dock att blankare faktiskt är de enda som måste köpa tillslut, och tillför livsviktig likviditet vid exakt rätt tillfälle. De motverkar dessutom uppkomsten av felprissättning och skapar mindre långsiktig volatilitet.

Aktier utan blankare faller som stenar under börsnedgångar, och tvärtom. Ta och iaktta hårt blankade aktier nästa gång börsen går ned. Det är inte ovanligt att de går upp. Varför kan man fråga sig? Jo, ”blankarna” måste också täcka positioner!